

& commodum, ex virtute est. Voluptate igitur conciliati, non recte virtutem quæzunt. Neque enim comitatur voluptatem. & commodum aliquid, virtus: sed contrâ, ea ambo virtutem consequuntur. Absurdum enim enim fuerit non putare bonos sibi fore iucundos: quandoquidem mali (vt inquit Euripides) ipsi sibi suaves, iucundique sunt: *Coniunctus haret nam malus malo*. Nec enim voluptatem virtus comes consequitur, sed virtutem voluptas comitatur. Vtrum verò etiam oportet in amicitia proborum esse voluptatem, an non? Alienum enim negare oportere. Nam si ab ipsis inter se inuicem aufertas suauitatem, alios ad consuescendum in vita, iucundos amicos quæret sibi. Nam ad simul viuendum nihil maius est, quam iucundos esse. Quam ob rem alienum est non arbitrari, probos maxime simul inuicem vitam agere. Id verò citra iucundum non est. Conuenit ergo (vt videtur) his maxime iucundis esse. Quoniam distributa sunt amicitie in tres species, in hisque ambigebatur, vtrum in ipsa æqualitate amicitia esset, an eo quod esset inæquabile: est igitur in vtroque. Nam proborum, per similitudinẽ perfecta amicitia est. At quæ per dissimilitudinẽ, ea, quæ propter commodum. Nam eo modo copioso pauper, ob inopiam eorum, quibus affluit diues, amicus est: ac eadem de causa, malus probus. Siquidẽ propter virtutis inopiam, a quo sibi opitulatum iri putat, ei ob hoc amicus est. Fit igitur propter commodum, inter dissimiles amicitia. Hac de causa dixit Euripides, *amat imbrem terra cum solum exarefuit*. His, vt pote cõtrariis, amicitia ob eõmodũ exoritur. Nã si libeat maxime cõtraria facere inter se inuicẽ vtilia, vt ignẽ, & aquã cõponendo, ignis, si desit humor, absumitur, quẽ sibi atrahit, tanquam alimentum: tantũ quidem, vt nõ succumbat. Nam si superarit humor, ignis absumitur: si verò moderatus, conferet. Non dubium igitur quin in maxime cõtrariis, in commodum, sit amicitia. Reducuntur autem amicitie omnes tam quæ æqualitate, quam quæ inæqualitate constant, ad tres supra distinctas species. Est autem in cunctis contentio inter se inuicem amicitias, cum nequaquã similer amauerint, vel fecerint, vel suppetuerint, vel cum id genus aliquid. Etenim cum vnus quidẽ affidue & vehemẽter facit, alter verò deficit, propter defectũ est criminatio & querela. Enimvero in quibus idẽ est amicitie finis

A ἀρετῆς ἐχούσης. ποινοὺς ἀμφοῖν οὐκ ἴσθον, ἀρετῆς ζῆντες ἢ ὄρωσιν, ἢ γὰρ ἀκολοῦσθε τῆ ἡδονῆς καὶ τῆ συμφέρουσι ἢ ἀρετῆς. ἀμὰ τῆ ἀρετῆς ἀμείψεται ταῦτα ἀκολοῦσθε. ἂν ποινὴ γὰρ εἰ μὴ τις αἰστέον τῶν σπουδαίων ἕως αὐτῶν ἡδίστοις εἶναι, καὶ γὰρ οἱ φαύλοι ὡς φησιν Εὐριπίδης) αὐτοὶ ἕωτοῖς ἡδέεις εἰσι· κακὸς κακῶν γὰρ συντέτυκον. οὐ γὰρ ἀκολοῦσθε τῆ ἡδονῆς ἢ ἀρετῆς, ἀμὰ ἡ ἡδονὴ τῆ ἀρετῆς ἀκολουθεῖ. ποττερον ἢ καὶ δὲ ἐν τῆ ἡδονῆς σπουδαίων φιλοῦται ἡδονῆς εἶναι, ἢ οὐ δέει, ἀποπον γὰρ τὸ μὴ φαῖνα δέειν. εἰ γὰρ ἀφελος αὐτῶν τὸ ἡδέεις εἶναι ἀμῆλοισι, ἀμῆλοισι πορεῖται φίλοις εἰς τὸ συζῆν τῶν ἡδέεις. εἰς γὰρ τὸ συζῆν οὐδὲν μίζον ὄντι τῆ ἡδέεις εἶναι. ἀποπον οὐκ τὸ μὴ εἶσθαι δέειν τῶν σπουδαίων μάλιστα ἀμῆλοισι συζῆν τῶν δὲ ἕως αὐτῶν τῆ ἡδέεις. δέει ἀν. ἀν. (ὡς εἰσὶν) μάλιστα τοῦτοῖς ὑπαρχῶν τὸ ἡδέεις εἶναι. ἐπεὶ ἢ διηρησμένη αἱ φιλοῦται εἰς τρεῖς εἶδη, καὶ ἐν ταῦτα ἢ ὑπερέτε ποττερον ἐν ἰσότητι ἢ φιλοῦται ἐξίνεται, ἢ ἐν ἀισότητι, ἔστιν οὐκ ἀμφοτέρω. ἢ μὲν γὰρ κατ' ὁμοιότητα, ἢ τ' σπουδαίων καὶ ἡ τελεία φιλοῦται ἢ κατ' ἀντιομοιότητα, ἢ κατ' τὸ συμφέρον. τῆ γὰρ ὑπερέτε ὁ πένις διὰ τὸ ἐνδεῖν ὡς ὁ πλούσιος ὑπερέτε, φίλος ὄντι κατ' τῆ σπουδαίω ὁ φαῖλος, διὰ ταῦτα, διὰ γὰρ ἢ τ' ἀρετῆς, παρ' ἑ αἰστέον αὐτῶν ἔσθαι, διὰ τῶν τούτων φίλος ἐξίνεται οὐκ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς φιλοῦται κατ' τὸ συμφέρον. διὸ καὶ Εὐριπίδης ἔρα μὲν ὁμοῦσιν ἡδονῆς, ὅταν ξηρῆ ἢ πέδον, ἢ ἐν αἰσθητοῖς οὐσι τῶν τοῖς ἐξίνεται φιλοῦται οὐ διὰ τὸ συμφέρον. καὶ γὰρ εἰ δέλεος τὰ ἐναντιώτατα ποιῶσαι πῦρ καὶ ὑδωρ, ταῦτα ἀμῆλοισι χηρησμέ. εἰσι. τὸ γὰρ πῦρ φαῖλον, εἰ μὴ ἔχη ὑδρὸν φθεῖραδῶς ὡς τῶν αὐτῶν παρασκευάζει ὡς παρ' ὑφωῖ πνα. ταῦτων ἢ τῶν αὐτῶν ὅσος κατ' ἰσότητα ἀμῆ μὲν γὰρ πλείω ποιῶσης, τὸ ὑδρὸν ὄντι κατ' ἰσότητα, φθεῖραδῶς τὸ πῦρ ἔαι ἢ σύμμετρον, αἰσθητοῖς δὲ ἄλλο οὐκ ὄντι ἐν τοῖς ἐναντιώτατοις φιλοῦται ἐξίνεται διὰ τὸ συμφέρον. ἀμὰ γὰρ ἢ τῶν αἰσθητοῖς αἱ φιλοῦται, καὶ αἱ ἐν ἰσότητι, καὶ αἱ ἐν ἀισότητι, εἰς τὰς διηρησμένας τρεῖς. ἔστι δὲ ἐν ἀισθητοῖς τῶν φιλοῦται διαφορὰ γινώσκουσα πρὸς ἀμῆλοισι, ὅταν μὴ ὁμοίως φιλοῦται, ἢ δὲ ποιῶσαι, ἢ ὑπερητῶσαι, ἢ ὅ, πῆ αἰσθητοῖς. ὅταν μὲν γὰρ ὁ μὲν ἐκτενῶς ποιῶσθαι ἢ ἔλλειπει, καὶ τ' ἔλλειπει τὸ ἔκλεμμε καὶ ἡ μέμμε, ἢ μὴν αἰσθητοῖς μὲν τ' ποιῶσαι τὸ αὐτὸ ὄντι τέλος τ' φιλοῦται